

Alhoewel gemeenten binnen de Protestantse Kerk over hun eigen beleid beslissen, raadt het moderamen van de Protestantse Kerk gemeenten nadrukkelijk aan om alle bijeenkomsten met meer dan 100 mensen af te gelasten. Ook als dat om kerkdiensten gaat. Deze maatregel geldt tot en met 6 april 2020.

De Protestantse Kerk heeft over de gehele situatie contact met de overheid. Zij geven aan dat een kerkdienst in één zaal met maximaal 100 mensen is toegestaan mits men 1,5 meter afstand van elkaar houdt. (Dus niet meerdere zalen met maximaal 100 mensen.)

Kerkdiensten

Veel gemeenten kiezen ervoor om hun kerkdienst online uit te zenden vanuit het kerkgebouw, zonder kerkgangers. Omdat het RIVM adviseert geen handen te schudden, kan de gebruikelijke liturgische handdruk tussen predikant en ouderling van dienst vervangen worden door een knik met het hoofd of een hand op het hart.

Eerdere adviezen over het avondmaal zijn komen te vervallen, omdat het in de huidige situatie niet verstandig is om - met grote groepen mensen - avondmaal te vieren.

Uitvaarten

De uitvaartbranche adviseert om plechtigheden in uitvaartcentra, crematoria en begraafplaatsen alleen te laten bijwonen door familieleden in de eerste graad en aanverwanten (ouders, kinderen, ouders van partner en partners van kinderen). Voor rouwbezoek en condoleances geldt hetzelfde advies.

Verder vraagt de branche de aanwezigen om minimaal anderhalve meter afstand van elkaar te houden. Ook wordt afgeraden om handen te schudden. In plaats daarvan kunnen aanwezigen bijvoorbeeld hun hand op het hart leggen en hun condoleance uitspreken. Verder wordt geadviseerd om uitvaarten voorlopig telefonisch te bespreken en gemaakte afspraken per e-mail te bevestigen.

Uitvaartondernemers lijken verschillende richtlijnen te hanteren over de hoeveelheid mensen die ze toelaten bij een uitvaart. Laat u van te voren goed informeren.

Mocht u een uitvaart moeten leiden van iemand die is overleden aan het coronavirus, dan zult u allereerst contact moeten leggen met de GGD van uw regio om te overleggen hoe hier mee om te gaan.

Eventueel kunt u later - als de coronacrisis voorbij is - een herdenkingsdienst organiseren voor iedereen die bij de uitvaart had willen zijn.

Kerkgebouw openstellen

Sommige gemeenten kiezen er voor om het kerkgebouw open te stellen voor gebed of het branden van een kaarsje. Zolang de richtlijnen van de RIVM gevolgd worden - bijv. anderhalve meter afstand van elkaar houden - is dit geen probleem.

Bezoekwerk

Als de pastoraal of uzelf last heeft van een neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts, moet u sociaal contact vermijden. In andere gevallen zou pastoraal bezoek mogelijk moeten zijn, mits men zich houdt aan de voorschriften van het RIVM (zoals het houden van minimaal anderhalve meter afstand). Toch is het goed voorstelbaar om voorlopige alle pastorale contacten telefonisch of via e-mail te onderhouden. Pastoranten hebben daar waarschijnlijk alle begrip voor.

In alle gevallen raden wij u aan de informatie van de Rijksoverheid en het RIVM te lezen: www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/coronavirus-covid-19. Voor de regionale situatie kunt u de site van de GGD in uw regio bekijken: www.ggd.nl.

Dit bericht is op vrijdag 28 februari geplaatst. Het wordt voortdurend geactualiseerd. De laatste aanpassing vond plaats op maandag 16 maart om 12.00 uur